

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Безпека транспорту»

Ступінь освіти Магістр

Спеціальності Всі спеціальності

Тривалість викладання 4 чверть

Заняття: 4 години на тиждень

Лекції 3 години на тиждень

Практичні 1 година на тиждень

Мова викладання українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»: <https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=996>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – група «БЕЗПЕКА ТРАНСПОРТУ»

Інформація про викладачів:

	Чеберячко Юрій Іванович (лекції) Професор кафедри, доцент, доктор технічних наук
	Персональна сторінка: https://aop.nmu.org.ua/ua/spivrob_kaf/prepods/cheberiyachkou/
	E-mail: cheberiyachko.yu.i@nmu.one

1. Анотація до курсу

Безпека транспорту - полягає в тому, щоб на основі наукового підходу сформувавши у студентів практичні навички вирішення питань проблеми вдосконалення процесів організації перевезень вантажів та пасажирів, підвищення безпеки руху та зменшення шкідливого впливу транспорту на навколишнє середовище, а також вивчення правил безпеки при ремонті та експлуатації транспортних засобів.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування умінь для створення безпечних умов праці при експлуатації технологічного обладнання шляхом опанування магістрами теоретичних знань та практичних навичок щодо обґрунтованого вибору технічних засобів та заходів безпеки, з метою їх проектування систем або пристроїв безпеки на підприємстві та проведення оцінки ефективності їх роботи.

Мета дисципліни – ознайомлення майбутніх фахівців з небезпекою, пов'язаною з експлуатацією та проведенням ремонтно - відновлювальних робіт на транспорті..

Для реалізації мети розглядаються: вимоги безпеки до технічного стану транспортних засобів; організація безпеки дорожнього руху; вимоги до робочого місця водія транспортних засобів; заходи щодо забезпечення безпеки вантажоперевезень; вимоги безпеки до території та виробничих приміщень транспортно-експедиційних підприємств; правила охорони праці при експлуатації інструменту та обладнання; вимоги безпеки при проведенні технологічних процесів по відновленню працездатності транспортних засобів.

Завдання курсу:

За результатами вивчення дисципліни студент повинен знати:

- вимоги щодо забезпеченості працівників спецодягом і спецвзуттям, засобами індивідуального і колективного захисту,
- вимоги та норми щодо безпечного проведення робіт, організації та управління виробництвом
- правила і норми технічної експлуатації систем і технологій цивільної безпеки
- враховувати положення нормативно-правових актів з охорони праці при виконанні виробничих та управлінських функцій
- вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів при транспортних перевезеннях;

3. Результати навчання:

Після вивчення дисципліни студент зможе:

- оцінювати умови праці та вплив психофізіологічних особливостей людини на безпеку ведення робіт на транспорті і транспортній інфраструктурі;
- здійснювати обґрунтування і розробку безпечних технологій в галузі транспорту;
- організовувати діяльність колективу з обов'язковим урахуванням вимог охорони праці та особливостей роботи водіїв;
- управляти діями щодо запобігання виникненню нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на транспорті;
- здійснювати оцінку стану і технічної готовності систем життєзабезпечення транспорту;
- розробляти та впроваджувати безпечні технології та зразки техніки, вибирати оптимальні умови і режими праці на основі сучасних технологічних та наукових досягнень в галузі охорони праці;
- вимоги безпеки до технологічного обладнання та процесів при транспортних перевезеннях;
- знати заходи щодо захисту від враження електричним струмом;
- розробляти заходи щодо попередження та гасіння пожеж;
- розробляти методичне забезпечення і проводити навчання та перевірку знань з питань охорони праці;
- враховувати положення нормативно-правових актів з охорони праці при виконанні виробничих та управлінських функцій.

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять
ЛЕКЦІЇ
Вимоги до транспортних засобів
Мета навчальної дисципліни. Структура курсу
Законодавство в галузі транспорту
Види транспортних засобів
Вимоги до транспортних засобів
Експлуатаційні властивості транспортних засобів
Заходи безпеки при експлуатації транспортних засобів
Заходи безпеки при перевезеннях
Огляд конструкцій транспортних засобів
Силова установка
Агрегати трансмісій
Підвіска і колеса
Рульове керування
Гальмівні системи
Безпека при технічному обслуговуванні і ремонті
Заходи безпеки при мийці
Заходи безпеки при роботі з паливною апаратурою
Заходи безпеки акумуляторними батареями
Заходи безпеки при малярних, токарних, фрезерних роботах
Заходи безпеки при вулканізації
Особливості експлуатації та ремонту газобалонних автомобілів
Організація протипожежної профілактики.
Оцінка безпеки транспортних засобів
Активна безпека
Пасивна безпека
Післяаварійна безпека.
Екологічна безпека
Гальмівні властивості
Керованість та маневреність.
Прохідність
Стійкість
Безпека перевезень
Заходи безпеки при експлуатації автомобіля
Заходи безпеки при перевезеннях
Безпека дорожнього руху
Ризики при експлуатації автомобіля
Заходи безпеки при розвантажувально-навантажувальних роботах
Визначення технічного рівня вантажного транспортного засобу
Перша допомога при нещасних випадках
Комплексна оцінка пристосованості транспортних засобів до перевезень
Порівняльний аналіз за паливно-швидкісними властивостями.
Порівняльний аналіз за пристосованістю до умов експлуатації
Порівняльний аналіз за конструктивною безпекою

Види та тематика навчальних занять
Обґрунтування вибору рухомого складу
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
Вивчення закону про автомобільний транспорт
Дослідження конструктивних особливостей транспортних засобів
Дослідження шуму роботи транспортних засобів
Дослідження безпеки транспортних засобів
Умови праці на робочому місці водія
Заходи і засоби забезпечення електробезпеки при аварійних режимах роботи електроустановок
Організація безпечної роботи при перевезеннях
Система протипожежного захисту

Самостійна робота (особистісно-орієнтована з елементами дистанційної освіти).

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365, використання дистанційної платформи (<https://do.nmu.org.ua/>).

Використовуються лабораторна й інструментальна база кафедри охорони праці та цивільної безпеки, а також комп'ютерне та мультимедійне обладнання, дистанційна платформа Moodle.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати **підсумкову оцінку** з навчальної дисципліни на підставі **поточного оцінювання знань** за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та виконання і захисту практичних робіт складатиме не менше 60 балів. Під час поточного контролю лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання контрольних конкретизованих завдань. Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання.

6.3. Критерії оцінювання підсумкової роботи. У випадку якщо здобувач вищої освіти за поточною успішністю отримав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку проводиться **підсумкове оцінювання** під час виконання комплексної контрольної роботи.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" <http://surl.li/alvis>.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікативна політика. Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування групи в Teams. Робота з відповідним матеріалом до розміщеним

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Безпека транспорту» (www.do.nmtu.org.ua).

Усі письмові запитання стосовно курсу мають надсилатися на електронну пошту викладача або до групи в Teams.

7.3. Політика щодо перескладання. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять. Для здобувачів вищої освіти денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквіумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно - в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

8. Рекомендовані джерела інформації

1. Голінько В.І., Чеберячко С.І. Охорона праці в галузі. (транспорт і транспортна інфраструктура) [Текст] : навч. посібник. - Д.: Національний гірничий університет, 2012. - 228 с.
2. Давідіч Ю. О. Ергономічне забезпечення транспортних процесів: навч. посібник / Ю. О. Давідіч, Є. І. Куш, Д. П. Понкратов; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. – Х. : ХНАМГ, 2011. – 392 с.
3. Основи управління автомобілем та безпека руху : навч. посіб. / І. О. Таран, О. В. Дерюгін, С. І. Чеберячко, Я. В. Літвінова; ДВНЗ "Нац. гірн. ун-т". - Дніпропетровськ : Середняк Т.К., 2013. - 189 с. - Бібліогр.: с. 175 - укр.
4. Жигулін О. А. Безпека транспортних засобів: Навчальний посібник. Ніжин, 2020. 296 с.
5. Методичні вказівки до самостійної роботи з дисципліни «Безпека на транспорті» / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: К. В. Данова. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 6 с.
6. Методичні вказівки до виконання розрахунково-графічного завдання з дисципліни «Безпека на транспорті» / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.: К. В. Данова. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 14 с.
7. Методичні вказівки до проведення практичних занять з дисципліни «Безпека на транспорті» / Харк. нац. акад. міськ. госп-ва; уклад.:К. В. Данова. – Х.: ХНАМГ, 2012. – 20 с.

Інформаційні ресурси

- <http://www.dsp.gov.ua> - Офіційний сайт Держпраці України.
- <http://www.dsns.gov.ua> - Офіційний сайт Державної служби з надзвичайних ситуацій.
- <http://www.fssu.gov.ua> - Офіційний сайт Фонду соціального страхування України.